

הַלְבוֹת אִסּוּרֵי בִיָּאָה פֶּרֶק יד

א. פִּיצֵד מִקְבְּלִין גָּרִי הַצֶּדֶק: כְּשִׁיבּוֹא לְהַתְגִּיר, וַיִּבְדְּקוּ אַחֲרָיו וְלֹא יִמָּצְאוּ עָלָה אוֹמְרִים לוֹ, מַה רְאִיתָ שְׂבָאתָ לְהַתְגִּיר, אִי אַתָּה יוֹדֵעַ שִׁישְׂרָאֵל בְּזִמָּן הַזֶּה דּוֹוִים דְּחוּפִים וּמִסְחָפִין וּמִטְרָפִין, וַיִּסּוּרִין בָּאִין עָלֶיהֶן; אָמַר אָנִי יוֹדֵעַ, וְאֲנִי כְּדֹאֵי מִקְבְּלִין אוֹתוֹ מִיד.

ב. וּמוֹדִיעִין אוֹתוֹ עִיקְרֵי הִדָּת, שֶׁהוּא יַחּוּד הַשֵּׁם וְאִסּוּר עֲבוּדָה זָרָה; וּמֵאֲרִיכִין, בְּדָבָר זֶה. וּמוֹדִיעִין אוֹתוֹ מִקְצַת מִצְוֹת קְלוֹת, וּמִקְצַת מִצְוֹת חֲמוּרוֹת; וְאִין מֵאֲרִיכִין, בְּדָבָר זֶה. וּמוֹדִיעִין אוֹתוֹ עוֹוֹן לֶקֶט שִׁכְחָה וּפֶאֱה, וּמַעֲשֵׂר עָנִי. וּמוֹדִיעִין אוֹתוֹ עֲנָשׁן שְׁלֹמִצְוֹת.

ג. פִּיצֵד: אוֹמְרִים לוֹ, הֲוִי יוֹדֵעַ שְׁעַד שְׁלֹא בָאתָ לָדֵת זֹו אִם אֲכַלְתָּ חֶלֶב, אִי אַתָּה עָנוּשׁ כֶּרֶת, אִם חִלַּלְתָּ שַׁבָּת, אִי אַתָּה עָנוּשׁ סִקְלָה; וְעַכְשָׁו אַחֲרֵי שֶׁתִּתְגַּיֵּר אִם אֲכַלְתָּ חֶלֶב, אַתָּה עָנוּשׁ כֶּרֶת, אִם חִלַּלְתָּ שַׁבָּת, אַתָּה עָנוּשׁ סִקְלָה. וְאִין מֵרַבִּין עָלָיו, וְאִין מִדְּקָדְקִין עָלָיו שְׁמָא יִגְרַם לְטָרְדוֹ וּלְהִטּוֹתוֹ מִדֶּרֶךְ טוֹבָה, לְדֶרֶךְ רָעָה: שֶׁבִּתְחִלָּה, אִין מוֹשְׁכִין אֶת הָאָדָם אֲלֵא בְּדַבְרֵי רָצוֹן רַבִּים; וְכֵן הוּא אוֹמֵר "בְּחִבְלֵי אָדָם אֲמָשְׁכֶם" (הוֹשֵׁעַ יא, ד), וְאַחֲרֵי כֵן "בְּעֵבְתוֹת אֶהְבֶּה" (שם).

ד. וּכְשֶׁם שְׁמוֹדִיעִין אוֹתוֹ עֲנָשׁן שְׁלֹמִצְוֹת, כֵּן מוֹדִיעִין אוֹתוֹ שִׁכְרָן שְׁלֹמִצְוֹת; וּמוֹדִיעִין אוֹתוֹ שְׁבַעֲשִׁית מִצְוֹת אֱלֹו, יִזְכֶּה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְשָׂאִין שֵׁם צְדִיק גָּמוּר אֲלֵא בַּעַל חֲכָמָה שְׁעוֹשֶׂה מִצְוֹת אֱלֹו, וַיּוֹדֵעַן. וְאוֹמְרִים לוֹ, הֲוִי יוֹדֵעַ שֶׁהָעוֹלָם הַבָּא אֵינוֹ צָפוֹן אֲלֵא לַצְּדִיקִים, וְהֵם יִשְׂרָאֵל; וְזֶה שֶׁתִּרְאֶה יִשְׂרָאֵל בְּצַעַר בַּעוֹלָם הַזֶּה, טוֹבָה צְפוּנָה הִיא לָהֶם, שְׂאִינָן יְכוּלִין לִקְבֹּל רַב טוֹבָה בַּעוֹלָם הַזֶּה, כְּאֲמוֹת שְׁמָא יָרוּם לָבָם וַיִּתְּעוּ וַיִּפְסְדוּ שִׁכְרֵי הָעוֹלָם הַבָּא, כְּעֲנִין שֶׁנֶּאֱמַר "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֹט" (דְּבָרִים לב, טו). וְאִין הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיא עָלֵיהֶן רַב פְּרַעְנוֹת, כְּדִי שְׁלֹא יֵאבְדוּ, אֲלֵא כָּל הָאֲמוֹת כְּלִין, וְהֵן עוֹמְדִין; וּמֵאֲרִיכִין בְּדָבָר זֶה, כְּדִי לַחֲבֹבוֹ.

ה. אִם חָזַר בּוֹ, וְלֹא רָצָה לִקְבֹּל הוֹלֵךְ לְדֶרֶכוֹ. וְאִם קִבֵּל אִין מַשְׁהִין אוֹתוֹ, אֲלֵא מְלִין אוֹתוֹ מִיד; וְאִם הָיָה מֵהוּל, מְטִיפִין מִמֶּנּוּ דָם בְּרִית. וּמַשְׁהִים אוֹתוֹ עַד שִׁיתְרַפָּא רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְאַחֲרֵי כֵן מְטַבִּילִין אוֹתוֹ. וְשְׁלוּשָׁה עוֹמְדִין עַל גִּבּוֹ; וּמוֹדִיעִין אוֹתוֹ מִקְצַת מִצְוֹת קְלוֹת וּמִקְצַת מִצְוֹת חֲמוּרוֹת פַּעַם שְׁנִיָּה, וְהוּא עוֹמֵד בְּמִים.

ו. וְאִם הָיְתָה אִשָּׁה נָשִׁים מוֹשִׁיבוֹת אוֹתָהּ בְּמִים עַד צֹאֲרָה, וְהִדְּיָנִין מִבְּחוּץ. וּמוֹדִיעִין אוֹתָהּ מִקְצַת מִצְוֹת קְלוֹת וּמִקְצַת מִצְוֹת חֲמוּרוֹת, וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בְּמִים; וְאַחֲרֵי כֵן טוֹבֵלֶת בַּפְּנִיָּהֶם, וְהֵן מַחְזִירִין פְּנִיָּהֶן וַיּוֹצֵאִין, כְּדִי שְׁלֹא יֵרָאוּ אוֹתָהּ, כְּשֶׁתַּעֲלֶה מִן הַמִּים.

ז. אִיזָה הוּא גֵר תוֹשֵׁב: זֶה גוֹי שֶׁקִּבֵּל עָלָיו שְׁלֹא יַעֲבֹד עֲבוּדָה זָרָה, עִם שְׂאֵר הַמִּצְוֹת שֶׁנֶּצְטָווּ בְּנֵי נוֹחַ, וְלֹא מֶלֶךְ וְלֹא טָבֵל הָרִי זֶה מִקְבְּלִין אוֹתוֹ, וְהָרִי הוּא מַחְסִידֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם; וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ תוֹשֵׁב, לְפִי שֶׁמִּתָּר לָנוּ לְהוֹשִׁיבוֹ בִּינֵינוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ בְּהַלְבוֹת עֲבוּדָה זָרָה. וְאִין מִקְבְּלִין גֵּר תוֹשֵׁב, אֲלֵא

בזמן שהיובל נוהג ; אבל בזמן הזה, אפלו קבל כל התורה כלה
חוץ מדקדוק אחד אין מקבלין אותו.

ח. העבד הנלקח מן הגויים אין אומרין לו, מה ראית שבאת ;
אלא אומרים לו, רצונך שתפנס בכלל עבדי ישראל ותהיה מן
הפשרים או לא. אם רצה, מודיעין אותו עיקרי הדת ומקצת
מצוות קלות וחמורות וענשן ושכרן, כמו שמודיעין את הגר ;
ומטבילין אותו כגר, ומודיעין אותו כשהוא במים.

ט. ואם לא רצה לקבל, מגלגלין עמו כל שנים עשר חדש,
ומוכרו לגויים ; ואסור לקימו יתר על כן. ואם התנה עמו
מתחלה שלא ימול ולא יטבל, אלא יהיה כגר תושב מתר לקימו
בעבדותו, כשהוא גר תושב ; ואין מקימין עבד כזה, אלא בזמן
היובל.

י. הגויים אין אסור עליהם משום ערוה אלא אמו, ואשת אביו,
ואחותו מאמו, ואשת איש, וזכור, ובהמה, כמו שיתבאר
בהלכות מלכים ומלחמות ; אבל שאר עריות, מתרות להן.

יא. גר שנתגיר ועבד שנשתחרר, הרי הוא כקטן שגלד, וכל
שאר בשר שהיו לו כשהוא גוי או כשהוא עבד, אינן שאר
בשר ; ואם נתגיר הוא והם, אינו חייב על אחת מהם משום ערוה
כלל.

יב. דין תורה, שמתר לגר שישא אמו או אחותו מאמו שנתגירו ;
אבל חכמים אסרו דבר זה, כדי שלא יאמרו באו מקדשה
חמורה לקדשה קלה, שאמש היתה זו אסורה לו, והיום מתרת.
וכן גר שבא על אמו או אחותו והיא בגיוותה, הרי זה כבא על
הנכרית.

יג. כיצד דין הגרים בעריות שלשאר בשר : אם היה נשוי כשהוא
גוי לאמו או לאחותו, ונתגירו מפרישין אותן, כמו שבארנו ;
ואם היה נשוי לשאר עריות, ונתגיר הוא ואשתו אין מפרישין
אותן.

יד. גר אסור בשאר האם אחר שנתגיר, מדברי סופרים. ומתר
בשאר האב, אף על פי שיודע בודאי שזה שארו מאביו, כגון
תאומים, שדבר ברור שאביו שלזה הוא אביו שלזה ; ואף על
פי כן, לא גזרו על שאר אביו.

טו. לפיכך נושא הגר אשת אחיו מאביו, ואשת אחי אביו, ואשת
אביו, ואשת בנו, אף על פי שנשאת לאחיו או לאביו או לאחי
אביו או לבנו אחר שנתגירו ; וכן אחות אמו מאביה, ואחותו
מאביו, ובתו שנתגירה מתרת לו. אבל אינו נושא לא אחותו
מאמו, ולא אחות אמו מאמה, ולא אשת אחיו מאמו שנשא
אחיו מאמו אחר שנתגיר ; אבל אם נשאה אחיו כשהוא גוי,
הרי זו מתרת לו.

טז. שני אחים תאומים שהיתה הורתן שלא בקדשה, ולידתן
בקדשה חייבין משום אשת אח.

יז. הנושא גיורת ובתה הגיורת, או שתי אחיות מן האם יושב עם
אחת מהן, ומגרש השנייה ; נשא גיורת ומתה הרי זה מתר לשא
אמה או בתה, שלא גזרו אלא בחייהן. ומתר אדם לשא שתי
אחיות גיורות מן האב, שלא גזרו בשאר האב, כמו שבארנו.

יח. השְׁנִיּוֹת כָּלָן, לֹא גָזְרוּ עָלֵיהֶן בַּגֵּרִים. לְפִיכֵךְ מִתֵּר הַגֵּר לִשְׂאֵא אִם אָמוּ; וְנוֹשֵׂא אָדָם גִּיּוֹרֶת וְאִם אִם אִמָּה, אוֹ בֵּת בֵּת בִּתְּהָ. וְכֵן שְׂאֵר הַשְּׁנִיּוֹת.

יט. הָעֶבֶד מִתֵּר לִשְׂאֵא אָמוּ כִּשְׂהוּא עֶבֶד, וְאִין צָרִיךְ לוֹמַר בְּתוֹ וְאַחֲוֹתוֹ וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן שְׂכַבְר יֵצֵא מִכָּלֵל גּוֹיִים, וְאִין הָעֲרִיּוֹת הָאֲסוּרוֹת עַל הַגּוֹיִים אֲסוּרוֹת עָלָיו, וְלֹא בָּא לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, כְּדִי שִׂיאָסְרוּ עָלָיו עֲרִיּוֹת הָאֲסוּרוֹת עַל הַגֵּרִים. וְיִרְאֶה לִּי, שְׂאֵם בָּא הָעֶבֶד עַל זְכוּר וּבִהֶמָּה, יִהְרֶגוּ, וְשִׂאָסוּר שְׁתֵּי עֲרִיּוֹת אֵלוֹ שׁוּוֹה בְּכָל הָאָדָם.

כ. עֲבָדִים שֶׁנִּשְׁתַּחֲרָרוּ, הָרִי הֵן כַּגֵּרִים: כָּל שִׂאָסוּר לַגֵּרִים, אֲסוּר לָהֶן; וְכָל הַמִּתֵּר לַגֵּרִים, מִתֵּר לָהֶן.

כא. נוֹתֵן אָדָם שְׂפָחָתוֹ לְעֶבְדּוֹ, אוֹ לְעֶבֶד חֵבְרוֹ; וּמוֹסֵר שְׂפָחָה אַחַת לִשְׁנֵי עֲבָדִים לְכַתְּחָלָהּ, וְאִינֵן צָרִיכִין שׁוּם דָּבָר אֶלֶּא הָרִי הֵן כְּבִהְמוֹת. וְשְׂפָחָה שֶׁהִיא מִיַּחֲדָת לְעֶבֶד זֶה אוֹ שְׂאִינָהּ מִיַּחֲדָת, אַחַת הִיא לְפִי שְׂאִין אִישׁוֹת אֶלֶּא לְיִשְׂרָאֵל, אוֹ לַגּוֹיִים עַל הַגּוֹיִים; אָבָל לֹא לְעֶבְדִּים עַל הָעֲבָדִים, וְלֹא לְעֶבְדִּים עַל יִשְׂרָאֵל.